

Sokratis
ve
Kilise Sokağı'nın
Sırları

Suphi Varım

SMYRNİÁ FREGATÁ

AÇILIŞ

Akşam karanlığı, hafif bir esintiyle Bunarbaşı'ni sarmıştı. Yine de bütün gün süren ve sayfiye ahalisini canından bezdiren cehennemî sıcak, devam ediyordu. Kan ter içindeki insanlar, evlerinden üfleye püfleye çıkararak, serin bir köşe kapmak amacıyla pınarlara, koruluğa bitkin hâlde yöneldiler. Kiminin elinde yemek dolu kap kakak ve nevale sepeti vardı. Hayatlarında, şu 1895 yazında olduğu gibi sıcak görmediklerini konuşup duruyorlardı. Çocuklar, kaşıklarla sahanlara vurup ortalığı velveleye boğmaya koyuldu. Sıcak umurlarında değildi.

İki katlı bir evin penceresine dayanan çocuğun gözleri, koruluğa yürüyen genç kızdaydı. Pencereden uzandı, ilerideki evde dul annesiyle oturan kıza seslendi. Genç kız durdu, çocuğa gülümseyerek el salladı ve yoluna devam etti.

Çocuğun içi sevinçle doluverdi. Zira esmer, bukleli siyah saçlı kızı her gördüğünde ve onunla konuştuğunda içinde hoş duygular oluşur, kızı öpmek isterdi. Onu da güzeller güzeli annesi gibi sevgilisi olarak addederdi. Geçen hafta genç kızın yirminci yaş gününü birlikte kutlamışlardı. Çocuk, o gün doğum günü hediyesi saç tokalarını verip kıza sarılmıştı. Kız da onu öpücüklere boğup yanaklarında ruj izleri bırakınca dünyalar çocuğun olmuştu. Keşke aralarında on iki yaş fark olmasaydı da kızla evlenebilseydi. Böyle düşünürdü hep. Hüzünle iç geçirdi.

Bir küfür ve ardından gelen tiz çığlık evi inletince çocuk, genç kızdan koptu, korkuyla ürperdi. Belliydi ki annesi ile babası yine kavgaya tutuşmuşlardı. Ürkek adımlarla sofaya çıktı, taraçadan yankılanan sesleri dinledi. Kulağına gürültüler, patırtılar ve şangırtılar gelince babasının tepindiğini,

sandalyeleri duvara çarptığını, masayı tekmeleyip devirdiğini anladı. Sarhoş olduğunda hep böyle davranırdı.

Bir süre ne yapacağını bilemedi, sonra kararını verdi. En iyisi, her zamanki gibi kavganın bitmesini beklemek, ardından annesine koşup onu kucaklamak, yaralarını öpmektir. Şangırtılar, çatırtılar ve daha şiddetli bir feryat işitince dayanmadı, yerinden fırladı. Evvela üst kata koştu, ardından taraçaya çıktı ve gördüğü karşısında dehşete kapıldı.

İriyarı, kaytan bıyıklı baba, narin karısını saçlarından kavramış, “Boşanmak senin haddine değil, kimsin sen, açlıktan nefesin kokarken aldım seni!” diye bağırarak kadının başını durmaksızın taraçaya bitişik odanın penceresine vuruyordu. Her darbeye kadının yüzüne cam parçaları, çerçeve kıymıkları saplanıp kanlı yarıklar oluşturuyordu.

Çocuk, ani bir kararla babasının üstüne atıldı. Annesini kurtarmak istiyordu. Ne var ki adamdan yediği sert bir tokatla kırık çanakların, içki şişelerinin ve yemek artıklarının etrafa saçıldığı taş zemine yıkıldı.

Adam karısını bıraktı. Kadın sendeleyerek oğlunun yanına devrildi. Çocuk, annesinin yaralarını, burnundan ve ağzından akan kanı görünce ağlamaya başladı. Babası onu ensesinden kavrayıp hışımla yana itti. Çocuk güçbela doğrulurken, yan gözle babasını izliyordu.

Terden yüzü parlayan adam, karısına, “Kendini asıp benden kurtulacağını söyler dururdun, asılmak neymiş görürsün şimdi” dedi; köşedeki urgan kangalını silkeleyip açtı ve kendinden geçmiş kadının boynuna doladı. Onu kollarından kavrayarak hınçla taraçanın kenarına sürükledi, urganın diğer ucunu korkuluğa bağladı. İnleyen kadını ayağa kaldırdı.

Çocuk, annesinin gözlerini araladığını, hüznle ona baktığını fark etti ve “Kurtar beni” dediğini işitti. Annesine doğru birkaç adım attı. Babası, kadını aşağı savurunca da avazı çıktığıınca haykırdı.

Adam bir süre bekledikten sonra aşağı sarktı, “Öldü galiba, ne çabuk” diye mırıldandı, işaret parmağını dudaklarına götürüp oğluna susmasını işmar etti. “Ben bir şey yapmadım, kendini astı, sen de şahitsin” dedi ve devam etti. “Annen deliydi, başını hep sağa sola vururdu, kendini yaralardı.” Kanlı elleri titriyordu, tiklerin attığı yüzü gölgeledi. Kan çanağına dönmüş gözleri küçülmüştü. Yere çöktü, sarsılarak hıçkırdı, kahkahalar savurdu. Ardından yüzünü ovuşturarak, burnunu çekerek tekrar ayağa kalktı. Bir süre hırıltılı nefeslerle, ağır adımlarla taraçayı arşınladı ve ansızın başını duvara vurmaya başladı. Hıçkırıkları ulumayı andırıyordu artık. “Anlayacak, polis anlayacak, hapiste çürüyeceğim, hayır, beni asacaklar, asarlar, hain kadın, senin yüzünden” diye tekrarlayarak yere eğildi.

Çocuk, boş bulunup korkuyla sıçradı ve odadan çıkmak için can havliyle kapıya bir hamle yaptı. Babasının onu da öldüreceği zannına kapılmıştı, zira adam yerdeki ekmek bıçağını kavramıştı. Şuurunu yitirmişçesine oğluna boş boş bakarken, bıçağı havaya kaldırdı. Dişleri birbirine vuruyordu. Çocuk, onu öldürmemesi için yalvararak başını kollarının arasına aldı.

Göletin serin suyu, genç kıza çok iyi gelmiş, onu ferahlatmıştı. Hele pınarların şırıltısını dinlemek, içini huzurla doldurmuştu. Başını suya daldırıp çıkardıktan sonra etrafa göz gezdirdi. Civarda kimsenin olmadığına kanaat getirince göletten çıktı, bir ağacın dibine bıraktığı giysilerini çıplak vücuduna geçirdi.

Bedenindeki ıslaklık elbisesine yayılırken, evin yolunu tuttu ve annesiyle Smyrna’ya döndüklerinde bu kadar sıcak bir havayla karşılaşmamayı diledi. Ona kalsa ay sonuna kadar Bunarbaşı’ndan başka bir yere kıpırdamazdı. Hava sıcak olsa da ateşini söndürecek göletler, pınarlar vardı hiç değilse. Smyrna’da bunlardan mahrum kalırdı. Ne var ki

şehirde annesinin çalıştığı tiyatro kumpanyasında işe başlayacaktı. Bu yüzden sayfiyeden ayrılmaya mecburdu.

Oyuncu olmak düşü, sıcağı unutturuverdi ona. Müteveffa babası ile annesi birçok tiyatrodada çalışmışlar, turnelere çıkmışlar, irili ufaklı rollerde oynamışlar lakin şöhrete kavuşmamışlardı. Kendisi onların akıbetine uğramamaya kararlıydı. Çok çalışacak, meşhur bir oyuncu olacaktı. Çalışırken de, iki senedir annesinden gizli kapaklı yaptığı ve çok keyif aldığı işi ihmal etmeyecekti.

İşveyle gülümseyerek koruluktan çıktı, iki katlı evin önünden geçerken, gözüne urganın ucundaki beden çarptı ve göğsüne bir yumru oturdu. Evden yayılan ışığın aydınlığında kadının kanlı yüzünü, donuk gözlerini görünce dehşet dolu bir çığlık attı. Gözlerini cesetten ayırmadan elini ağzına götürdü, uzun süre hıçkırıp titredi. Yüreği yerinden fırlayacak gibiydi. Kendini toparlayınca aklına ilk gelen şey, *Smyrniá Fregatá*, Smyrna gibi güzel kadın namlı komşunun ne sebeple canına kıydığı oldu. Evden yankılanan bir bağırış kulaklarını doldurunca da zihni çocuğa kaydı.

Sokak kapısını itip sofaya geçti. Bağırışlara iniltiler eklenmişti. Panikle sesleri izledi ve taraçaya ulaştı. O anda gözleri karardı, dizlerinin bağı çözüldü.

Sayfiye komşularının alkoliklikle, gaddarlıkla ve sadistlikle itham ettiği, karşılaştıklarında yüzlerini çevirdikleri baba, yüzüstü yere devrilmişti. Kanlı bileğine bir ekmek bıçağı saplanmıştı. Öteki eli bıçağın kabzasındaydı.

Genç kızın midesi kalktı, kusmamak için kendini güçlkle tuttu. İniltiler şiddetlenince arkasına döndü. Duvar dibindeki çocuk, ayağa kalktı, ona koştu. Genç kız, çocuğa sarıldı. Beriki onu yalnız bırakmaması, kurtarması için yalvarınca endişelenmemesini söyledi. Çocuğu öpücüklerle boğarken ne olduğunu sordu. Çocuk ağzını açmak üzereydi ki bir hırıltı işitti genç kız.